

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Libora Daňhela a soudkyň JUDr. Jitky Levové a Mgr. Miluše Pěchové ve věci

nezletilé: **S. Č.**, narozená XXXX
bytem XXXX
zastoupená opatrovníkem Městským úřadem Břeclav
sídlem náměstí T. G. Masaryka 42/3, 690 02 Břeclav

dítě rodičů: matka **P. K.**, narozená XXXX
bytem XXXX
zastoupená advokátem Mgr. Martinem Pisarovičem
sídlem náměstí T. G. Masaryka 2392/17, 690 02 Břeclav

otec **S. A.**, narozený XXXX
trvale bytem XXXX
toho času XXXX
zastoupený advokátem Mgr. Janem Pořízkem
sídlem Longin Business Center, Na Rybníčku 1329/5, 120 00 Praha 2

o zvýšení výživného, o odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu v Břeclavi z 28. 2. 2017, čj. 0 P 321/2002-134 ve znění opravného usnesení z 3. 4. 2017, čj. 0 P 321/2002-137

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se mění tak, že rozsudek Okresního soudu v Karlových Varech z 26. 2. 2004 čj. 15 C 2/2003-53, kterým bylo naposledy stanoveno výživné na nezletilou S. ve výši 1 000 Kč měsíčně, se mění tak, že otec je povinen přispívat na výživu nezletilé S. od 1. 11. 2011 do 31. 12. 2013 částkou 3 700 Kč měsíčně, od 1. 1. 2014 do 31. 10. 2016 částkou 4 200 Kč měsíčně, od 1. 11. 2016 do 31. 3. 2017 částkou 3 500 Kč měsíčně, od 1. 4. 2017 do 31. 8. 2017 částkou 2 600 Kč měsíčně, od 1. 9. 2017 do 31. 12. 2018 částkou 3 100 Kč měsíčně

a od 1. 1. 2019 do budoucna částkou 2 400 Kč měsíčně splatnou do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky a nedoplatek na zvýšeném výživném za dobu od 1. 11. 2011 do 30. 9. 2019 ve výši 91 038 Kč je otec povinen zaplatit k rukám matky nezletilé S. ve dvou splátkách, a to částku 50 000 Kč do tří měsíců od doručení tohoto rozsudku a částku 41 038 Kč do šesti měsíců od doručení tohoto rozsudku.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil otci povinnost přispívat na výživu nezletilé S. s účinností od 3. 3. 2011 do 31. 8. 2013 výživným ve výši 2 500 Kč měsíčně, od 1. 9. 2013 do 14. 11. 2016 výživným ve výši 4 000 Kč měsíčně a od 15. 11. 2016 do budoucna výživným ve výši 3 500 Kč měsíčně splatným nadále vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky (výrok I), nedoplatek na výživném za dobu od 3. 3. 2011 do 28. 2. 2017 pro nezletilou S. ve výši 97 200 Kč otci uložil uhradit ve lhůtě do šesti měsíců od doručení rozsudku k rukám matky (výrok II), čímž změnil rozsudek Okresního soudu v Karlových Varech čj. 15 C 22/2003-53 z 26. 2. 2004 (výrok II), a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV). Opravným usnesením z 3. 4. 2017, čj. 0 P 321/2002-137 byl tento rozsudek opraven tak, že výrok II správně zní, že nedoplatek na výživném za dobu od 3. 3. 2011 do 28. 2. 2017 pro nezletilou S. ve výši 72 133 Kč otci uložil uhradit ve lhůtě do šesti měsíců od doručení rozsudku k rukám matky.
2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání otec nezletilé S.. Namítl, že soud I. stupně nepřihlédl k jím tvrzeným skutečnostem a dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním ohledně jeho majetkových poměrů, v důsledku čehož stanovil výživné nepřiměřeně vysokými částkami. Navrhl změnu rozsudku tak, že návrh matky na zvýšení výživného bude zamítnut a výrok o dlužném zvýšeném výživném bude zrušen.
3. Matka ani opatrovník nezletilé S. se k odvolání otce písemně nevyjádřili.
4. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek a řízení jeho vydání předcházející (§ 28 zákona o zvláštních řízeních soudních, dále jen „z. ř. s.“), a po zjištění, že odvolání je podáno oprávněným subjektem (§ 201 občanského soudního řádu, dále jen „o. s. ř.“), je přípustné (§ 201, § 202 a contrario o. s. ř.), je podáno včas (§ 204 o. s. ř.), a po doplnění dokazování posléze uvedenými listinnými důkazy dospěl k závěru, že odvolání otce je důvodné pouze zčásti.
5. Podle ustanovení § 923 odstavec 1 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., dále jen „o. z.“, změnili se poměry, může soud změnit dohodu a rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti. Povinností soudu, který má rozhodnout o nové úpravě výživného nezletilých dětí, je spolehlivě zjistit, kdy došlo ke změně poměrů, a podle zjištěných skutečností určit počátek změněné vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem, a to zásadně ode dne změny poměrů. Musí přitom jít o změnu poměrů závažnějšího rázu, nikoliv jen o zcela přechodnou změnu. Soudní rozhodnutí o výživném pro děti lze změnit od změny poměrů i za dobu minulou, nejdéle však za dobu tří let zpět ode dne zahájení soudního řízení (§ 98 odstavec 1 zákona o rodině účinného do 31. 12. 2013 a § 922 odstavec 1 o. z.), a jelikož v daném případě jde o řízení, v němž soud není vázán návrhy účastníků (§ 176 odstavec 1, § 153 odstavec 2 o. s. ř., § 26 z. ř. s.), je povinen vždy provést změnu úpravy výživného za dobu tří let zpět ode dne zahájení soudního řízení, pokud zjistí takovou změnu poměrů, která je podstatného rázu.
6. Dle ustanovení § 913 o. z. při určení výživného soud přihlédně k odůvodněným potřebám nezletilého dítěte, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinných rodičů. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinných zkoumá soud, zda se nevzdali bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupují nepřiměřená majetková rizika. Zákon

respektuje právo dítěte podílet se na životní úrovni svých rodičů, která by měla být zásadně shodná (§ 915 odst. 1 o. z.).

7. Řízení o zvýšení výživného v této věci bylo zahájeno návrhem podaným matkou u Okresního soudu v Břeclavi 3. 3. 2014 a v řízení bylo třeba zkoumat veškeré změny poměrů tři roky zpětně ode dne podání návrhu, tedy od 3. 3. 2011. Naposledy bylo o výživném pro nezletilou S. rozhodováno rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech z 26. 2. 2004, čj. 15 C 2/2003-53, kterým byla otci uložena povinnost přispívat na její výživu ode dne narození částkou 1 000 Kč měsíčně. V té době měl otec dosahovat průměrného příjmu ve výši 10 000 Kč měsíčně čistého, matka byla na rodičovské dovolené a pobírala sociální dávky a rodiče neměli žádnou další vyživovací povinnost.
8. Matka v období od března do prosince 2011 dosáhla průměrného měsíčního příjmu ve výši 5 300 Kč čistého a dále jí byly vypláceny nemocenské dávky v průměrné měsíční výši 5 661 Kč. V roce 2012 jí byly vypláceny pouze nemocenské dávky v průměrné měsíční výši 13 397 Kč. V období od července do listopadu 2015 dosáhla průměrného měsíčního příjmu ve výši 5 097 Kč čistého, od září 2015 do března 2016 jí byly vypláceny nemocenské dávky v průměrné měsíční výši 8 429 Kč, v roce 2017 v průměrné měsíční výši 9 277 Kč a v období leden až červen 2018 v průměrné měsíční výši 13 348 Kč. V období od února 2013 do srpna 2015 jí byl vyplácen rodičovský příspěvek ve výši 7 100 Kč měsíčně a v období od srpna 2018 až do současné doby je jí vyplácen ve výši 7 000 Kč měsíčně. V období od února do prosince 2014 jí byl vyplácen příspěvek na bydlení v průměrné měsíční výši 1 376 Kč a od ledna 2015 do prosince 2016 v průměrné měsíční výši 6 429 Kč, v roce 2017 v průměrné měsíční výši 5 724 Kč, v roce 2018 v průměrné měsíční výši 1 153 Kč a v období od ledna do dubna 2019 v průměrné měsíční výši 3 466 Kč. Matka 18. 6. 2010 uzavřela manželství s L. K., z něhož se jí narodila XXXX dcera V. K. a XXXX syn R. K.. Manžel matky pracuje jako osoba samostatně výdělečně činná, v roce 2011 vykázal příjmy ve výši 394 775 Kč, výdaje v paušální sazbě 80 % ve výši 321 220 Kč a po odvedení daně ve výši 12 045 Kč ze základu daně ve výši 80 305 Kč činil jeho průměrný měsíční příjem v tomto roce částku 5 688 Kč čistého. V roce 2012 vykázal příjmy ve výši 394 775 Kč, výdaje činily 315 820 Kč a po odvedení daně ve výši 11 835 Kč ze základu daně ve výši 78 955 Kč činil jeho průměrný měsíční příjem v tomto roce částku 5 593 Kč čistého. V roce 2013 vykázal příjmy ve výši 716 638 Kč, výdaje činily 573 310 Kč a po odvedení daně ve výši 21 495 Kč ze základu daně ve výši 143 328 Kč činil jeho průměrný měsíční příjem v tomto roce částku 10 152 Kč čistého. Matka má ve společném mění s manželem pozemek parcelní číslo 45/2 orná půda v katastrálním území Moravský Žižkov a dále vlastní osobní automobil značky FORD FOCUS (zjištěno z dokazování provedeného soudem I. stupně, ze zprávy Úřadu práce České republiky, Kontaktního pracoviště Břeclav z 25. 4. 2019, ze mzdových listů vystavených zaměstnavatelem matky společností G, s. r. o., z 26. 4. 2019, ze zprávy Okresní správy sociálního zabezpečení v Břeclavi ze 14. 5. 2019, z rodného listu nezletilého R. K. vystaveného Městským úřadem v Břeclavi 1. 2. 2018, z technického průkazu číslo BA 114839 a z výpisu z katastru nemovitostí z listu vlastnictví číslo 3238 Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav ze 14. 5. 2019).
9. Otec v období od června do října 2011 byl evidován jako uchazeč o zaměstnání u Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky pro hlavní město Prahu a byla mu vyplácena podpora v nezaměstnanosti v době od června do listopadu 2011 v průměrné měsíční výši 5 267 Kč. V období od listopadu 2011 do března 2012 dosáhl příjmu celkem ve výši 6 902,10 britských liber (jemuž po přepočtu 31 Kč za jednu britskou libru dle průměrného kurzu obou měn odpovídá v českých korunách průměrný měsíční příjem ve výši 42 793 Kč čistého, v období od dubna 2012 do března 2013 dosáhl celkem příjmu ve výši 16 665,18 anglických liber, čemuž po přepočtu 31 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční příjem ve výši 43 051 Kč měsíčně čistého, v období od dubna 2013 do března 2014 dosáhl příjmu celkem ve výši 16 600,97 Kč, čemuž po přepočtu 30,60 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční

příjem ve výši 42 332 Kč čistého, v měsících duben 2014 až březen 2015 dosáhl celkem příjmu ve výši 16 763,58 Kč, čemuž po přepočtu 34,16 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční příjem ve výši 47 720 Kč čistého, v měsících duben 2015 až březen 2016 dosáhl celkem příjmu ve výši 15 314,93 britských liber, čemuž po přepočtu 37,60 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční příjem ve výši 47 987 Kč čistého, v měsících duben 2016 až březen 2017 dosáhl celkem příjmu celkem ve výši 15 904,54 britských liber, čemuž po přepočtu 33,20 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční příjem ve výši 44 002 Kč čistého, v měsících duben 2017 až březen 2018 dosáhl celkem příjmu ve výši 12 960,01 britských liber, čemuž po přepočtu 30,10 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční příjem ve výši 32 508 Kč, v měsících duben 2018 až březen 2019 dosáhl příjmu celkem ve výši 12 089,04 Kč, čemuž po přepočtu 29 Kč za jednu britskou libru odpovídá průměrný měsíční příjem ve výši 29 215 Kč čistého. Otci se narodily dvě děti, a to XXXX syn G. J. a XXXX dcera M. (zjištěno z dokazování provedeného soudem I. stupně a z potvrzení o příjmech otce a o výši jeho daně z příjmů za období k 5. dubnu let 2012 - 2019, potvrzením o narození dcery otce příjmením A. doposud bez uvedení křestního jména vystaveného XXXX).

10. Nezletilá S. trpí bronchiálním astmatem a kontaktní dermatitidou a je léčena v alergologické ambulanci v Břeclavi (zjištěno z lékařské zprávy MUDr. J. T. z 2. 5. 2019).
11. S ohledem na shora uvedená skutková zjištění a na hlediska zakotvená v ustanovení § 913 o. z., tedy na odůvodněné potřeby nezletilé S. i možnosti a schopnosti rodičů k plnění vyživovací povinnosti, odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně dospěl k závěru, že v daném případě nejsou splněny podmínky pro zvýšení výživného již od počátku rozhodného období, tedy od března 2011, ale až od listopadu 2011 poté, co otec nastoupil do pracovního poměru u svého předcházejícího zaměstnavatele ve Velké Británii a došlo k podstatnému zvýšení jeho příjmu, neboť do té doby byl evidován jako uchazeč o zaměstnání u úřadu práce a pobíral pouze nízkou podporu v nezaměstnanosti. Pro období od listopadu 2011 do prosince 2013, kdy se průměrný měsíční příjem otce pohyboval kolem částky 42 500 Kč čistého, je tak důvodné výživné zvýšit na částku 3 700 Kč měsíčně, pro období od 1. 1. 2014 do 31. 10. 2016, kdy se průměrný měsíční příjem zvýšil na částku asi 47 000 Kč čistého, na částku 4 200 Kč měsíčně. V listopadu 2016 otci přibyla vyživovací povinnost k nezletilému dítěti a této podstatné změně poměrů odpovídá zvýšení původního výživného jen na částku 3 500 Kč měsíčně, a to do 31. 3. 2017. Od dubna 2017 se otcův průměrný měsíční příjem snižuje na částku 32 500 Kč čistého a této podstatné změně poměrů odpovídá zvýšení původního výživného jen na částku 2 600 Kč měsíčně a od 1. 9. 2017, kdy nezletilá S. nastoupila na střední školu a podstatně se zvýšily její potřeby, je důvodné výživné k ní zvýšit na částku 3 100 Kč měsíčně. K poslední podstatné změně v poměrech otce pak dochází v XXXX 2019, kdy mu přibývá další vyživovací povinnost k dceři M. a této změně za situace, kdy jeho průměrný měsíční příjem se pohybuje kolem částky 29 000 Kč čistého, odpovídá zvýšení výživného jen na částku 2 400 Kč měsíčně.
12. Odvolací soud přitom přihlédl k tomu, že otec trvale žije a pracuje ve Velké Británii, kde má podstatně vyšší životní náklady než v České republice. Bylo prokázáno, že za bydlení platí nájemné ve výši 400 britských liber měsíčně, a je všeobecně známo, že cenová hladina i ostatních služeb a zboží je ve Velké Británii ve srovnání s Českou republikou více jak dvojnásobná. Výživné je za této situace je proto stanoveno poměrně nižšími částkami, než by odpovídalo procentním sazbám stanoveným v doporučujících tabulkách ministerstva spravedlnosti České republiky, nicméně na druhé straně respektuje hledisko stejné životní úrovně rodičů a dětí, přičemž je zcela dostačující i k úhradě zvýšených potřeb nezletilé S. v souvislosti s její školní či mimoškolní zájmovou činností a zdravotním stavem, který byl matkou v řízení před soudem I. stupně i v odvolacím řízení prokazován.
13. Odvolací soud zohlednil také poměry matky, které rovněž přibýly dvě další vyživovací povinnosti, a to v roce 2012 k nezletilé V. a v roce 2018 k nezletilému R., v souvislosti s jejichž narozením byla po převážnou část rozhodného období odkázána svou výživou pouze na sociální

dávky tvořené rodičovským příspěvkem a rovněž příspěvkem na bydlení, a pokud v mezidobí pracovala, byly její příjmy ovlivněny častou nemocností. Bylo a je proto povinností otce se přiměřeně na zvýšených potřebách nezletilé S., které je nyní již 16 let a blíží se věku dospělosti, přiměřeně podílet, a to především v závislosti na výši svého příjmu, který se, jak je shora uvedeno, v jednotlivých letech měnil a v posledních letech docházelo k jeho postupnému snižování, což se odrazilo i v postupném snižování zvýšené částky výživného. U otce však nelze dovodit, že by se ve smyslu ustanovení § 913 odstavec 2 o. z. vzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání, neboť ke snižování jeho příjmu docházelo již u jeho posledního zaměstnavatele a otcí nelze klást k tíži, že v souvislosti s narůstajícím věkem a zhoršujícím se zdravotním stavem si našel nové vhodnější zaměstnání. Na druhé straně však nelze přistoupit na jeho argumentaci, že jeho finanční poměry jsou neutěšené a jeho životní úroveň je velmi nízká, neboť v zahraničí žije a pracuje již osm let, což této argumentaci nesvědčí. Pokud by zde snad měl mít opravdu až existenční problémy, nic mu v takovém případě nebrání vrátit se do České republiky, v níž je na trhu práce v současné době široká nabídka zaměstnání.

14. S ohledem na vše shora uvedené proto odvolací soud rozsudek soudu I. stupně dle ustanovení § 220 odstavec 1 písmeno b/ o. s. ř. změnil tak, jak je ve výroku I tohoto rozsudku uvedeno.
15. Zvýšením výživného vznikl otcí nedoplatek za období listopad 2011 až září 2019 sestávající z měsíčního nedoplatku na zvýšeném výživném 2 700 Kč za 26 měsíců období listopad 2011 až prosinec 2013 (70 200 Kč), z měsíčního nedoplatku 3 200 Kč za 34 měsíců období leden 2014 až říjen 2016 (108 800 Kč), z měsíčního nedoplatku 2 500 Kč za pět měsíců období listopad 2016 až březen 2017 (12 500 Kč), z měsíčního nedoplatku 1 600 Kč za pět měsíců období duben až srpen 2017 (8 000 Kč), z měsíčního nedoplatku 2 100 Kč za 16 měsíců období září 2017 až prosinec 2018 (33 600 Kč) a z měsíčního nedoplatku 1 400 Kč za devět měsíců období leden až září 2019 (12 600 Kč), celkem ve výši 245 700 Kč (70 200 + 108 800 + 12 500 + 8 000 + 33 600 + 12 600).
16. Dle shodných tvrzení rodičů otec na výživu nezletilé S. od listopadu 2011 do prosince 2016 přispíval navíc částkou 1 000 Kč měsíčně, takže celkem za 62 měsíců tohoto období zaplatil navíc 62 000 Kč a dokazováním provedeným soudem I. stupně bylo dále prokázáno, že dále navíc zaplatil v roce 2012 celkem částku 4 000 Kč, v roce 2013 celkem částku 7 000 Kč, v roce 2014 celkem částku 5 000 Kč a v roce 2015 celkem částku 4 000 Kč, dohromady tedy částku 20 000 Kč.
17. Z dokazování provedeného v odvolacím řízení bylo prokázáno, že otec v roce 2017 zaplatil na výživu nezletilé S. celkem částku 20 184 Kč, tedy nad rámec původně stanoveného výživného částku 8 184 Kč (20 184 – 12 000), v roce 2018 celkem částku 23 871 Kč, tedy nad rámec původně stanoveného výživného částku 11 871 (23 871 – 12 000) a v měsících leden až září 2019 celkem částku 20 607 Kč, tedy nad rámec původně stanoveného výživného částku 11 607 Kč (20 607 – 9 000). Po odpočtu těchto částek celkem ve výši 113 662 Kč (62 000 + 20 000 + 8 184 + 11 871 + 11 607) od nedoplatku na výživném v celkové výši 245 700 Kč tak činí dluh otce na zvýšeném výživném pro nezletilou S. částku 132 038 Kč. Odvolací soud jej otcí umožnil zaplatit nikoli v zákonem stanovené třídní lhůtě, nýbrž ve dvou splátkách, a to částku 70 000 Kč do tří měsíců od doručení tohoto rozsudku a zbývající částku 62 038 Kč do šesti měsíců od doručení rozsudku, a to s ohledem na poměrně vysokou výši nedoplateků a poměry otce (§ 160 odstavec 1, § 161 odstavec 1, § 159 o. s. ř.).
18. Výrok o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů je odůvodněn ustanovením § 224 odstavec 2 a § 146 odstavec 1 písmeno a/ o. s. ř. Dané řízení bylo možno zahájit i bez návrhu a v takovém případě se účastníkům řízení zásadně nepřiznává náhrada nákladů řízení. Okolnosti případu přitom neodůvodňují přiznání náhrady nákladů řízení některému z jeho účastníků.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Brno 3. října 2019

JUDr. Libor Daňhel, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová